

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

پریوار دوز (پلیوار دوز)

گروه شغلی

صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۸	۱	۰	۱	۵	۰	۰	۰	۱
Isco-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۱-۱۵-۸۱۷۱۳۸

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۴/۳/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۰۱۵-۸۱-۷۳۱۸

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (دوخت های سنتی) :

-رامک فرح آبادی

-صدیقه رضاخواه

-نسیرین کاردانی اصفهانی

-فاطمه عرفانی

-مه پاره اکبری

-علی موسوی

-ارژنگ بهادری

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

-

-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-اداره کل فنی و حرفه ای استان سیستان و بلوچستان

-کمیته تخصصی صنایع دستی (دوخت های سنتی) دفتر طرح و برنامه های درسی

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استانداردشغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس، تلفن و ایمیل
۱	شکوفه کنگاشیان	کارشناسی	گرافیک	مدیر و موسس و مربی	۱۶ سال	۰۹۱۵۹۶۰۴۴۸۳ ۰۵۴۳۳۲۸۲۰۱۵ ART.MTS.Co@gmail.com
۲	اسماء نارویی	کارشناسی	مدیریت دولتی	صنعتگر و هنرمند و مربی دوختهای سنتی بلوچ	۱۱ سال	۰۹۱۵۵۴۷۲۹۳۴ Pardis.narouei@yahoo.com
۳	سیده انساء کشاورز مقدم	کارشناسی	مدیریت برنامه ریزی آموزش	صنعتگر و هنرمند و مربی دوختهای سنتی بلوچ	۸ سال	۰۹۱۵۹۵۶۱۴۱۲ Soochen481@yahoo.com
۴	نسربین کاردانی اصفهانی	کارشناسی	دوخت های سنتی	مربی دوخت های سنتی	۱۷ سال	۰۹۱۳۲۲۵۵۲۲۴
۵	فاطمه عرفانی	لیسانس	صنایع دستی	کارشناس سازمان صنایع دستی	۲۳ سال	
۶	صدیقه رضاخواه	لیسانس	شمی	رییس گروه صنایع دستی	۲۴ سال	۶۶۵۶۹۹۰۰

تعاریف:

استاندارد شغل:

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود

استاندارد آموزش:

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل

نام یک شغل:

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود

شرح شغل:

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش:

حداقل زمان جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی

ویژگی کارآموز ورودی:

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود (مانند آهوش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد)

ارزشیابی:

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه ای مربیان:

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود

شایستگی:

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد

دانش:

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی. که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست محیطی) تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت:

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی، معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود.

نگرش:

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد.

ایمنی:

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود

توجهات زیست محیطی:

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد

نام شغل
پریوار دوز (پلیوار دوز)
شرح شغل
پلیوار دوزی جزء گروه دوخت های سنتی صنایع دستی می باشد و شامل انجام دوخت های ضربداری و تشکیل شده از دو قسمت دوخت پایه و بافت روی کار می باشد و گاهی با آینه ترکیب می شود. وظایفی از قبیل انتخاب طرح، هماهنگی مواد تزئینی با پلیوار و نیز انطباق آن و نوع کاربرد، را در بر دارد این هنر با مشاغلی همچون تولید کنندگان البسته سنتی در استان سیستان و بلوچستان در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی: سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش: ۱۱۱ ساعت زمان آموزش نظری: ۲۱ ساعت زمان آموزش عملی: ۹۰ ساعت کارورزی: - ساعت زمان پروژه: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی به (درصد):
آزمون نظری: ۲۵٪ آزمون عملی: ۶۵٪ اخلاق حرفه ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
فوق دیپلم صنایع دستی با ۴ سال سابقه کار مرتبط دیپلم با ۸ سال سابقه کار مرتبط

• تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی)

پلیوار دوزی دوختی دو مرحله ای و گاه تزئین شده با آینه می باشد که بومی استان سیستان و بلوچستان می باشد . پلیوار بیشتر بر روی حاشیه روسری و اشارپ زنان بلوچ به کار می رود و در بعضی از مناطق مانند ایرندگان بر روی لباس در قسمت پیش سینه ، سرشلوار و دور آستین دوخته می شود در روستاهای چانوف و شکیم با استفاده از نخ ابریشم بر روی کلاه ، عرق چین ، سرمه دان ، بازوبند ، جلد دعا و ... گلدوزی می کنند .

• اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی):

Embroidered palyvar

• مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

۱- سوزن دوزی خاص مناطق

۲- بلوچ دوزی

۳- سوزن دوزی و سکه دوزی بلوچ

۴- خامه دوز سیستان

• جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب ☐	طبق سند و مرجع .....
ب: جزو مشاغل نسبتا سخت ☐	طبق سند و مرجع .....
ج: جزو مشاغل سخت و زیان آور ☐	طبق سند و مرجع .....
د: نیاز به استعلام از وزارت کار ☒	

استاندارد شغل

- شایستگی

ردیف	عناوین
۱	بکارگیری فنون سوزندوزی
۲	بکارگیری طرح های اصلی پلیوار (پریوار دوزی)
۳	دوخت پایه پلیوار
۴	دوخت تکمیلی پلیوار دوزی
۵	دوخت پلیوارهای بزرگ
۶	شستشو و لکه گیری، اتو کاری

	زمان آموزش			عنوان: بکارگیری فنون سوزندوزی
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۳	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پارچه کتان، پشمی، پنبه ای، زربفت و ابریشمی انواع الیاف ابزار اثر گذاری: رولت، خودکار، مداد، روان نویس مخصوص پارچه و چرم، گواش، پودر ذغال و گچ میز کار نور دفتر یادداشت کاغذ طراحی: پوستی، روغنی، کالک خط کش، سانتی متر قلمو ۴ صفر، پالت، گواش سفید شابلون طراحی لایه ها: زانفیکس، لای چسب کاغذی، نوار زانفیکس لای حریر اتو، میز اتو صفحه سوزنی دستمال تنظیف قلاب شماره انواع نخ: کاموا، ابریشمی، هندی، ابریشمی، پاکستانی			۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱	دانش: - اطلاعات مواد و ابزار سوزندوزی مفهوم انگشتانه، سوچن، انواع نخ، قیچی، اتو و .... تعریف طول و عرض و راه پارچه پارچه های مناسب پلیوار دوزی مفهوم فاصله بین طرح و لبه پارچه مفهوم مکان صحیح استفاده از نیم مهر و تمام مهر رعایت و تنظیم زوایا مهارت: - بکارگیری ابزار سوزن دوزی اجرای نقشه اولیه با مهر و آماده سازی پارچه برای زدن مهر بکارگیری صحیح اتو، لایی و... اجرای کادر کشی و شیوه های نقش اندازی (مستقیم، کوک، طرح، مهر، باسمه زنی) نگرش: - معرفی رشته پریوار دوزی (پلیوار) بومی استان سیستان و بلوچستان - تحول در ابزار مصرفی با هدف بهبود در کیفیت دوخت و سرعت عمل ایمنی و بهداشت: - رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار - بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش)، انگشتانه - نور و تهویه مناسب توجهات زیست محیطی: - عدم آلاینده گی محیط زیست

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: بکارگیری طرح های اصلی پلیوار (پریوار)
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۲۳	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد و خودکار سوزن نخ ابریشمی نخ عمامه ابریشمی قیچی مناسب انگشتانه پارچه مناسب نوع دوخت روانویس مخصوص پارچه			دانش: - طرحهای اصلی پلیوار - دارک - چهار دانوک-سه دانوک - گبوک- گبوک کامل - مفهوم دوتاری چهار تاری - مفهوم پلیوار دوزی در طرح های اصلی - طرح طاووس	
دفتر یادداشت تیغ قلاب		۳ ۳ ۳ ۴ ۴ ۳ ۳	مهارت: - دوخت دارک (دوخت خطی یا مانند دارهای چوبی) - دوخت چهار دانگ: دوخت مربکی متشکل از ۵ دانوک - گبو: دوخت پلیوار به شکل مثلث - دوخت گبوک کامل یا نیمه - دوخت دانوک در سه طرح اصلی - دوخت پلیوار در طرح های اصلی - دوخت طرح طاووس	
			نگرش: - معرفی طرح های پریوار دوزی - تقویت ابتکار عمل	
			ایمنی و بهداشت: رعایت صحیح نشستن و ارگونومی بدن در حین کار بهداشت فردی (استفاده از ماسک و دستکش) ، انگشتانه نور و تهویه مناسب	
			توجهات زیست محیطی: ندارد	

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: دوخت پایه پلیوار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۵	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد و خودکار سوزن نخ ابریشمی نخ عمامه ابریشمی قیچی مناسب انگشتانه پارچه مناسب نوع دوخت روانویس مخصوص پارچه				دانش: - مفهوم پلیوار دوزی - تاریخچه پلیوار دوزی - ویژگی تلفیق آینه و پلیوار دوزی - چگونگی ایجاد طرح های متنوع و جدید با ترکیب سه - طرح اصلی دارک و چهار دانگ و گپوکامل و نیمه - مفهوم دوخت پایه
دفتر یادداشت تیغ قلاب مهر یا بنه رنگ گواش	۲ ۲ ۲ ۳ ۳ ۳			مهارت: - تسلط بر نقش اندازی - دوخت و شناخت روش دوخت - نقش اندازی بر پارچه - استفاده از مهرهای چوبی مخصوص طرحهای پلیوار - استفاده از رنگ های قابل شستشو مثل گواش و رنگ پلاستیک - مهر یا تپه زدن
	نگرش: تقویت ابتکار عمل و خلاقیت در دوخت های سنتی			
	ایمنی و بهداشت: - رعایت صحیح نشستن وارگونومی بدن در حین کار - بهداشت فردی، انگشتانه - نور و تهویه مناسب			
	توجهات زیست محیطی: ندارد			

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: دوخت تکمیلی پلیوار دوزی
	جمع	عملی	نظری	
	۳۴	۳۱	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد و خودکار				دانش:
سوزن			۱	- مفهوم پردوزی در پلیوار
نخ ابریشمی			۱	- ویژگی تلفیق آینه و پلیوار دوزی
نخ عمامه ابریشمی			۱	- شناخت ترکیب رنگها به روش سنتی یا مدرن
قیچی مناسب				مهارت:
انگشتانه		۶		- دوخت پر یا تکمیلی یا بافت روی دوخت پایه پلیوار
پارچه مناسب نوع دوخت		۶		- دوخت تکمیلی در چهار دانگ
کاغذ روغنی		۶		- دوخت تکمیلی در دارک
رو اتویی مخصوص		۶		- دوخت آینه در کنار پلیوار
روانویس مخصوص پارچه		۶		- استفاده از دو یا چند رنگ در دوخت تکمیلی پلیوار
دفتر یادداشت		۱		
تیغ	نگرش:			
انواع آینه	تقویت ابتکار عمل و خلاقیت در دوخت های سنتی بومی مناطق			
	ایمنی و بهداشت:			
	- صحیح نشستن به هنگام کار			
	- استفاده از نور مناسب			
	- استفاده از ابزار مناسب (انگشتانه، قیچی و ...)			
	توجهات زیست محیطی:			
	توجه در حفظ و بازیافت خرده پارچه های ابریشم			

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: دوخت پلیوارهای بزرگ
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۵	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد و خودکار سوزن نخ ابریشمی نخ عمامه ابریشمی قیچی مناسب انگشتانه			۱ ۱ ۱	دانش: انواع پلیوارهای بزرگ و برش رو بالشی انواع پلیوارهای تک گل و گلپهای ترکیبی وسط سرویس خواب انواع طرحهای حاشیه
پارچه مناسب نوع دوخت کاغذ روغنی روان نویس مخصوص پارچه	۵ ۱۰			مهارت: دوختن پلیوارهای بزرگ پوش بالشی به صورت دولایی دوخت گلپهای پلیوار و بوته های پلیوار بصورت دولایی
دفتر یادداشت تیغ انواع آینه	نگرش: تقویت ابتکار و خلاقیت هنرآموزان حفظ میراث هنری و احیاء آن ها			
	ایمنی و بهداشت: - رعایت نکات ایمنی و بهداشتی			
	توجهات زیست محیطی: -			

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان: شتتسو، لکه گیری، اتو کاری
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۳	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اتو خشک حوله دستمال تمیز میز اتو مواد لکه بر مواد شتتسو			1 1 1 1	دانش: مفهوم سوزن دوزی کاربرد مواد شوینده روشهای شتتسو تنظیم درجه حرارت اتو
مواد شتتسو کاغذ خشک کن اتو بخار اسپری آب		1 1 0/5 0/5		مهارت: گردگیری پارچه شتتسوی پارچه لکه بری از پارچه زیبا سازی بعد از شتتسو
	نگرش: حفظ میراث هنری استان			
	ایمنی و بهداشت: استفاده از ماسک و دستکش			
	توجهات زیست محیطی: توجه در حفظ و بازیافت خرده پارچه های ابریشم دوری مواد اشتعال زا از لوازم حرارتی و برقی			

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه	دستگاه		

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تابلوی دوختی	مناسب مکان آموزشگاه	۱	
۲	نخ ابریشمی	توله	۱	
۳	پارچه مناسب	متر	۱	
۴	سکه	قطعه	۱	متفاوت
۵	آینه	قطعه	۱	متفاوت
۶	نقوش سنتی	مختلف	۱	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز کار	۱*۳	۵	
۲	میز نور	۵*۷۰	۱	
۳	صندلی	پشت دار	۱۵	
۴	تخته وایت برد	۱۰۰*۷۰	۱	
۵	ماژیک	-	۲	
۶	آلبوم نمونه کارهای قبلی		۱	
۷	کپسول آتش نشانی	-	۱	
۸	جعبه کمک های اولیه	-	۱	
۹	اتو	دستگاه	۱	
۱۰	میز اتو	-	۱	
۱۱	کتاب آموزشی	مرتبط با طرح و دوخت	-	
۱۲	فیلم	-	-	
۱۳	عکس	-	-	
۱۴	سوزن	عدد	۱	
۱۵	قیچی	عدد	۱	
۱۶	تیغ	عدد	۱	
۱۷	بشکاف	عدد	۱	
۱۸	انگشتانه	عدد	۱	
۱۹	خودکار	-	۱	
۲۰	مداد	-	۱	
۲۱	کاغذ باطله	-	۱	
۲۲	کاغذ طراحی	-	۱	
۲۳	رولت	-	۱	
۲۴	روانویس پارچه	-	۱	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

